

Bisarrt att skaffa färre barn för att rädda miljön

Barnafödandet har i alla tider varit en förutsättning för vår fortlevnad. Hur rimmar det med den nuvarande forskningen om att det är förödande för miljön att skaffa många ungar? skriver professor Dick Harrison:

https://www.svd.se/bisarrt-att-skaffa-farre-barn-for-att-radda-miljon?utm_source=SvDKK2V&utm_medium=email&utm_campaign=2018-10-25

Kommentar

Så länge människans ekologiska roll var att, i likhet med andra livsformer, bidra mera till resursförnyelsen än resursnedbrytningen i livsmiljön, var barnafödande och folkökning av godo. Men vår nuvarande ekologiska roll har blivit att bryta ned livsmiljöns resurser snabbare än de förnyas. Det är bekymmersamt och så förhåller det sig sedan industrialismens genombrott i mitten av 1800-talet.

Det som i industrisamhället kallas produktion bygger på uttag av resurser från livsmiljön och nedbrytning av dem till avfall och föroreningar. Det är så industrisamhällets innevånare i stor utsträckning försörjer sig. Därför utarmas livsmiljön. Dess komplexitet och dess resursförnyande och livsuppehållande förmåga minskar. Följden blir minskade bestånd av levande varelser. Jordens befolkning är inget undantag därvidlag.

Dick Harrison är historiker och historiskt sett, har jorden inte varit överbefolkad i samma omfattning som nu. Harrison pekar på att myndigheter och folkvalda har uppfattat sjunkande födelsetal som hot mot samhällsutvecklingen och att staten stimulerat till ökat barnafödande med ekonomiskt stöd till barnfamiljer. Barnbidrag infördes 1937 och systemet byggdes ut under påföljande decennier. Ur det perspektivet kan uppmaningen att föda färre barn för att rädda klimatet och planeten uppfattas som radikalt på gränsen till bisarrt.

I vårt samhälle tror de flesta att vi skapar mera resurser och större mervärden med vårt arbete och vårt vetenskapliga och tekniska kunnande, än vad vi förbrukar för att skapa dem. Detta indikerar okunnighet om den fysiska verkligheten och om termodynamikens lagar, som gäller där och vi har försatt oss i en mycket farlig situation.

För att ta oss ur den, måste livsmiljöns resursförnyande och livsuppehållande förmåga öka. Livsmiljön får då inte brytas ned snabbare än den förnyas. Detta står dock i motsatsförhållande till den ekonomiska tillväxten och folkökningen, i samhället, som medför ökade uttag av resurser från livsmiljön och ökad nedbrytning av dem till avfall och föroreningar. Därför minskar också livsmiljöns livsuppehållande förmåga och klimatpolitiken medverkar till detta. Så länge som den innebär att fossila bränslen byts ut mot andra drivmedel i form av kärnkraft, vattenkraft biobränslen och s k förnybar och alternativ energi, drivs nedbrytningen av livsmiljön vidare med dessa drivmedel och minskar livsmiljöns livsuppehållande förmåga. Politiken måste därför revideras från grunden. Den måste inriktas på att främja livsmiljöns livsuppehållande förmåga både genom att minska nedbrytningen av den och genom att öka dess komplexitet och resursförnyande och livsuppehållande förmågor.

Staffan Delin.